

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

студента Національної академії статистики, обліку та аудиту

Пікало Станіслава Вікторовича

Тема: «Доходи місцевих бюджетів та їх роль у бюджетній системі України»

Загальний обсяг роботи складає 104 сторінки.

Містить 6 таблиць, 16 рисунків, 111 літературних джерел, 1 додаток.

Актуальність дослідження. Розбудова України, як незалежної, демократичної, соціальної, правової держави, в якій гарантується місцеве самоврядування, вимагає утвердження належної фінансової основи діяльності територіальних громад і регіонів, з урахуванням як вітчизняного історичного досвіду, так і положень міжнародних договорів, зокрема «Європейської хартії місцевого самоврядування», і міжнародних документів, а також кращих практик фінансової децентралізації за кордоном, насамперед, у державах-учасницях ЄС.

Результати цієї реформи втілилися не лише в добровільному утворенні в Україні об'єднаних територіальних громад (ОТГ), а й у створення умов для забезпечення європейського шляху регіонального розвитку України, розбудови паритетних відносин між центром, регіонами і територіальними громадами. Стратегічним завданням процесу формування доходів місцевих бюджетів є прискорення процесів децентралізації. Ефективним важелем децентралізації зазвичай є інструменти бюджетної політики. Проте в Україні ці інструменти не дали належних результатів, через їх спрямованість на вирішення не стратегічних, а поточних завдань, та непослідовністю і безсистемністю в застосуванні. Тому проблеми розвитку доходів місцевих бюджетів нині потребують поглибленого дослідження як теоретичних узагальнень, які мають значне стратегічне значення для вирішення економічних завдань суспільства.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є поглиблення теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування доходів місцевих бюджетів.

Об'єкт кваліфікаційної роботи магістра - процес формування доходів

місцевих бюджетів.

Предмет кваліфікаційної роботи магістра - теоретико-методичні та практичні засади формування доходів місцевих бюджетів.

Використані методи наукового дослідження. Для досягнення поставленої мети дослідження були комплексно використані філософські, загальнонаукові та спеціальні світоглядні методологічні принципи і методи пізнання місії місцевих бюджетів у розвитку регіонів. Серед них слід виділити діалектичний та порівняльний методи, метод фінансового аналізу, структурно-функціональний, статистичний і інші методи.

Так, у процесі дослідження використано: метод наукових абстракцій, прийоми індукції та дедукції – при узагальненні теоретичних підходів до визначення фінансових основ місцевого самоврядування та регіонального розвитку та визначення їх правових засад; історично-ретроспективний метод і метод масштабування (перший розділ); структурно-функціональний і економіко-статистичні методи застосовано у процесі аналізу доходів місцевих бюджетів в Україні при формуванні місцевих бюджетів (другий розділ); методи узагальнення, екстраполяції – для визначення шляхів і перспектив нарощення фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування в трансформаційний період (третій розділ).

Наукова новизна одержаних результатів. Результати наукового дослідження, містять наукову новизну та полягають наступному:

дістало подальшого розвитку:

– визначення сутності доходів місцевих бюджетів:

у правовому аспекті: доходи бюджету представляють собою фінансовий план держави чи органів місцевого самоврядування, в якому відображено кошти, що надходять у безоплатному і безповоротному порядку у розпорядження органів державної влади і місцевого самоврядування, справляння яких передбачено законодавством України;

у матеріальному аспекті: доходи бюджету – це частка централізованих фінансових ресурсів держави, що створюється в процесі розподілу і

перерозподілу валового внутрішнього продукту і зосереджується у бюджетному фонді для забезпечення нею відповідних функцій;

в економічному аспекті: як економічна категорія, доходи бюджету виражають фінансові відносини, що виникають між державою, суб'єктами господарювання та населенням щодо формування та розподілу бюджетних ресурсів з метою здійснення видатків на виконання зобов'язань і функцій держави.

У першому розділі «Теоретико-методичні засади формування доходів місцевих бюджетів» – досліджено економічну природу доходів місцевих бюджетів, теоретичні засади формування доходів місцевих бюджетів, обґрунтовано особливості формування доходів місцевих бюджетів.

У другому розділі «Оцінка формування доходів місцевих бюджетів та їх роль у бюджетній системі України» – проведено аналіз динаміки та структури формування доходів місцевих бюджетів, проаналізована дохідна частина місцевих бюджетів України в умовах децентралізації.

У третьому розділі «Перспективи формування доходів місцевих бюджетів та їх роль у бюджетній системі України» – обґрунтовано перспективи використання зарубіжного досвіду формування доходів місцевих бюджетів та напрями вдосконалення процесу формування доходів місцевих бюджетів у сучасних умовах.

Практичне значення одержаних результатів. Висновки та теоретичні і науково-практичні рекомендації кваліфікаційної роботи магістра можуть бути впроваджені у навчальний процес як під час викладання так і під час підготовки методичного забезпечення таких дисциплін як «Бюджетна система», «Місцеві фінанси».

Ключові слова: доходи місцевих бюджетів, бюджетна децентралізація, міжбюджетні трансферти, місцеві бюджети, фінансові ресурси місцевих бюджетів.